

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 377

van **ANNICK DE RIDDER**

datum: 5 december 2014

aan **BEN WEYTS**

VLAAMS MINISTER VAN MOBILITEIT, OPENBARE WERKEN, VLAAMSE RAND, TOERISME EN DIERENWELZIJN

De Lijn - Intern boetesysteem

Veiligheid is een van de basispijlers van De Lijn. Niet alleen de veiligheid van het personeel en de passagiers, maar ook de verkeersveiligheid is een belangrijk aandachtspunt voor de organisatie.

Een van de mogelijke manieren om het aantal overtredingen terug te dringen en dus het aantal boetes te beperken is, naast extra opleiding en het opstellen van realistische roosters, het gedeeltelijk doorrekenen van de boetes aan de chauffeurs bij herhaaldelijke gebeurtenissen. Zo'n systeem bestaat naar verluidt bij De Lijn, waarbij chauffeurs vanaf het tweede proces-verbaal zelf een deel van de boete betalen: 15 procent voor een lichte en 20 procent voor een zware overtreding. Naar verluidt, want behalve een krantenbericht uit 2012 is hierover weinig informatie beschikbaar.

Sinds 1 januari 2009 is er bovendien een solidariteitsbijdrage verschuldigd door de werkgever in geval van verkeersboetes. Dit wanneer de werknemer een boete voor een verkeersovertreding krijgt tijdens de uitvoering van zijn arbeidsovereenkomst en die door de werkgever betaald wordt. Het hoeft geen betoog dat dit de kostprijs voor De Lijn doet oplopen.

Op mijn schriftelijke vraag nr. 218 van 24 oktober 2014 antwoordde de minister het volgende:

"Binnen De Lijn is de regeling bij verkeersovertredingen door het personeel vastgelegd bij OR, gekoppeld aan de entiteit waar het personeelslid tewerkgesteld is. Hierdoor bestaat grote verscheidenheid in de huidige reglementering rond het terugbetalen van boetes en dergelijke.

VVM De Lijn geeft aan dat op dit ogenblik het overleg met de sociale partners lopende is om een eenvormige set van regels te implementeren over de entiteiten heen. Dit gebeurt vanuit het gelijkheidsprincipe, het vereenvoudigen van de administratie, het verhogen van de performantie binnen de openbaarheid van bestuur en het werken aan de doelstellingen rond de verkeersveiligheid."

1. Kan de minister een gedetailleerd overzicht bezorgen van de verschillende regelingen per type verkeersovertreding (telefoneren achter stuur, parkeerboetes, te snel rijden, ...) en per entiteit, met vermelding van:

- a) het verschuldigde bedrag bij een 1ste overtreding, 2de overtreding ... ;

- b) de percentages die de werknemer uit eigen zak moet betalen per overtreding per entiteit, zowel effectief als eventueel voorwaardelijk;
 - c) de solidariteitsbijdragen die hiertegenover geplaatst worden.
- 2. Graag een overzicht van de bedragen die op die manier door De Lijn geïnd werden in de jaren 2009, 2010, 2011, 2012 en 2013, met uitsplitsing
 - a) per entiteit;
 - b) per overtredingstype;
 - c) per graad van herhaling (1ste, 2de, 3de keer ...).
- 3. Graag een overzicht van de bedragen die betaald werden als solidariteitsbijdrage in de jaren 2009, 2010, 2011, 2012 en 2013, per entiteit.

BEN WEYTS

VLAAMS MINISTER VAN MOBILITEIT, OPENBARE WERKEN, VLAAMSE RAND, TOERISME EN DIERENWELZIJN

ANTWOORD

op vraag nr. 377 van 5 december 2014

van **ANNICK DE RIDDER**

1. a-b) Binnen De Lijn is de regeling bij verkeersovertredingen door het personeel vastgelegd bij OR, gekoppeld aan de entiteit waar het personeelslid tewerk is gesteld. Iedere entiteit heeft zijn eigen regels en verwerking. Op dit ogenblik is het overleg met de sociale partners lopende om een eenvormige set van regels te implementeren over de entiteiten heen, dit vanuit het gelijkheidsprincipe, het vereenvoudigen van de administratie, het verhogen van de performantie binnen de openbaarheid van bestuur en het werken aan de doelstellingen rond de verkeersveiligheid. Het hoeft weinig betoog dat ik aandrang op een regeling die de overtreders van verkeersregels sterker responsabiliseert. De krachtlijnen van de in de onderscheiden entiteiten van De Lijn toegepaste procedures/regels kunnen worden teruggevonden in het antwoord op uw vraag nr.154 van 25 oktober 2010.

Hieronder volgt een update:

- Entiteit Antwerpen
Bij overtredingen kan steeds een deel van de boete ten laste van het personeel worden gelegd:

OVERTREDINGEN IN DE LAATSTE 12 MAANDEN (*)	ZWARE OVERTREDINGEN DEEL TEN LASTE VAN DE OVERTREDER	LICHT OVERTREDINGEN DEEL TEN LASTE VAN DE OVERTREDER
1	20 % (**)	15 % (**)
2	33 %	20 %
3	50 %	30 %
4	75 %	40 %
5	100 %	50 %

(*) Overtredingen ouder dan 12 maanden worden niet in acht genomen.

(**) Wordt slechts effectief toegepast in het geval er een tweede overtreding van hetzelfde type binnen de 12 maanden gebeurt, of in het geval van verzwarende omstandigheden.

Sinds januari 2014 wordt GSM-gebruik tijdens het rijden ten laste van de overtreder gelegd.

Het laatste persoonlijk aandeel wordt teruggestort (buiten het geval van verzwarende omstandigheden) aan wie één jaar boetevrij heeft gereden.

- Entiteit Oost-Vlaanderen
Bij overtredingen kan steeds een deel van de boete ten laste van het personeel worden gelegd:

OVERTREDINGEN IN DE LAATSTE 12 MAANDEN (*)	ZWARE OVERTREDINGEN DEEL TEN LASTE VAN DE OVERTREDER	LICHT OVERTREDINGEN DEEL TEN LASTE VAN DE OVERTREDER
1	25 %	25 % (**)
2	50 %	25 %

3	75 %	50 %
4	100 %	75 %
5 en meer	100 %	100 %

(*) Overtredingen ouder dan 12 maanden worden niet in acht genomen.

(**) Wordt slechts effectief toegepast in het geval er een tweede overtreding binnen de 12 maanden gebeurt.

Uitzondering op deze regel: de boete valt volledig ten laste van het personeelslid in het geval van:

- een zware fout van het personeelslid (dronkenschap, ...);
- een boete voor wie door een rood verkeerslicht rijdt;
- GSM-gebruik gedurende het rijden.

- Entiteit Vlaams-Brabant

Bij overtredingen kan steeds een deel van de boete ten laste van het personeel worden gelegd:

OVERTREDINGEN IN DE LAATSTE 12 MAANDEN (*)	ZWARE OVERTREDINGEN DEEL TEN LASTE VAN DE OVERTREDER	LICHT OVERTREDINGEN DEEL TEN LASTE VAN DE OVERTREDER
1	20 % (**)	15 % (**)
2	33 %	20 %
3	50 %	30 %
4	75 %	40 %
5	100 %	50

(*) Overtr(*) overtredingen ouder dan 12 maanden worden niet in acht genomen.

(**) Wordt slechts effectief toegepast in het geval er een tweede overtreding binnen de 12 maanden gebeurt, of in het geval van verzwarende omstandigheden.

Uitzondering op deze regel: de boete valt volledig ten laste van het personeelslid in het geval van:

- een snelheidsovertreding bij het einde van de dienst of bij een ledige rit;
- een zware fout van het personeelslid (dronkenschap, agressie, moedwilligheid, ...);
- gebruik van GSM gedurende het rijden.

Het laatste persoonlijk aandeel wordt teruggestort (buiten het geval van verzwarende omstandigheden) aan wie één jaar boetevrij heeft gereden.

- Entiteit Limburg

Bij overtredingen wordt steeds een deel van de boete ten laste van het personeel gelegd:

OVERTREDINGEN IN DE LAATSTE 12 MAANDEN (*)	ZWARE OVERTREDINGEN DEEL TEN LASTE VAN DE OVERTREDER	LICHT OVERTREDINGEN DEEL TEN LASTE VAN DE OVERTREDER
1	25 %	15 %
2	50 %	25 %
3	75 %	50 %
4 en meer	100 %	100 %

(*) Overtredingen ouder dan 12 maanden worden niet in acht genomen.

Uitzondering: het deel ten laste van de overtreder bij een eerste snelheidsovertreding wordt niet aangerekend in het geval van verzachtende omstandigheden (d.i. op een lijn met veelvuldige vertragingen, waar een aansluiting dient te worden verzekerd- dit is de enige verzachtende omstandigheid die in aanmerking genomen wordt).

GSM-gebruik gedurende het rijden wordt ten laste van de overtreder gelegd.

- Entiteit West-Vlaanderen

Principes:

- Het persoonlijk aandeel van de overtreder bedraagt maximaal 37 euro. Als de boete lager is, is het maximaal persoonlijk aandeel het volledige bedrag ervan.
- Indien geen andere overtredingen binnen de 6 maanden wordt het persoonlijk aandeel teruggestort.

Beoordeling door de directie, rekening houdend met de volgende regels:

- zeer ernstige overtredingen (zoals door een rood verkeerslicht rijden, hinderen en in gevaar brengen van andere weggebruikers, ...): toepassing van het maximumbedrag zonder mogelijkheid van teruggestorting;
- snelheidsovertredingen van minder dan 10 km/u: toepassing van het maximumbedrag met mogelijkheid van teruggestorting;
snelheidsovertredingen tussen de 10 en de 20 km/u: toepassing van het maximumbedrag zonder mogelijkheid van teruggestorting, behalve verzachtende omstandigheden (vertragingen, aansluitingen, wegomleggingen);
- bij verkeersongevallen: appreciatie van de directie op basis van het ongevalsdossier

- Entiteit Centrale Diensten

Bij overtredingen wordt de boete integraal ten laste van het personeel gelegd. Het personeelslid staat in voor de betaling van de boete.

- c) De solidariteitsbijdragen die hiertegenover worden geplaatst, worden als volgt bepaald:

Soort overtreding	Berekeningsbasis solidariteitsbijdrage
Zware verkeersovertreding (3 ^e en 4 ^e graad)	Solidariteitsbijdrage van 33%
Snelheidsovertreding van € 150 en meer	GEEN vrijstelling
Lichte verkeersovertreding (1 ^e en 2 ^e graad)	Solidariteitsbijdrage van 33%
Snelheidsovertreding minder dan € 150	VRIJSTELLING tem € 150 per jaar en per werknemer
Verkeersboetes te maken met toestand rijdend materiaal en conformiteit lading	Geen solidariteitsbijdrage

2. De betrokken gegevens worden – per entiteit – lokaal beheerd. Momenteel bestaat er geen databank bedoeld voor overkoepelende rapportering. In het kader van het lopend intern overleg (zie vraag 1), is er wel een detailstudie doorgevoerd met betrekking tot de jaren 2012 en 2013.

Bedragen en aantallen penale boeten (per type overtreding en per entiteit):

	Antwerpen			
	2012		2013	
	Aantal	Som	Aantal	Som
graad 1	38	1.920,00 euro	27	1.480,00 euro
graad 2	40	4.160,00 euro	36	3.860,00 euro
graad 3	72	12.175,00 euro	61	9.865,00 euro
graad 4	26	2.620,00 euro	3	235,00 euro

snelheid < 10	89	4.450,00 euro	74	3.694,00
snelheid >= 10	60	4.918,00 euro	57	4.725,00 euro
Eindtotaal	325	30.243,00 euro	258	23.859,00 euro
Oost-Vlaanderen				
2012			2013	
	Aantal	Som	Aantal	Som
graad 1	4	250,00 euro	7	340,00 euro
graad 2	12	1.300,00 euro	5	650,00 euro
graad 3	10	1.410,00 euro	5	720,00 euro
graad 4	4	505,00 euro	0	0,00 euro
snelheid < 10	152	7.630,00 euro	125	6.250,00 euro
snelheid >= 10	19	1.470,00 euro	21	1.400,00 euro
Eindtotaal	201	12.565,00 euro	163	9.360,00 euro
Vlaams-Brabant				
2012			2013	
	Aantal	Som	Aantal	Som
graad 1	Geen data		13	990,00 euro
graad 2	Geen data		33	3.110,00 euro
graad 3	Geen data		37	5.340,00 euro
graad 4	Geen data		2	0,00 euro
snelheid < 10	Geen data		226	11.498,00 euro
snelheid >= 10	Geen data		88	6.693,00 euro
Eindtotaal	Geen data		399	27.631,00 euro
Limburg				
2012			2013	
	Aantal	Som	Aantal	Som
graad 1	5	250,00 euro	2	110,00 euro
graad 2	13	1.310,00 euro	5	540,00 euro
graad 3	2	300,00 euro	2	315,00 euro
graad 4	7	706,00 euro	11	640,00 euro
snelheid < 10	99	4.911,00 euro	75	3.843,00 euro
snelheid >= 10	31	2.285,00 euro	38	2.580,00 euro
Eindtotaal	157	9.762,00 euro	133	8.028,00 euro
West-Vlaanderen				
2012			2013	
	Aantal	Som	Aantal	Som
graad 1	1	30,00 euro	4	235,00 euro
graad 2	6	620,00 euro	4	420,00 euro
graad 3	3	310,00 euro	4	160,00 euro
graad 4	0	0,00 euro	0	0,00 euro
snelheid < 10	159	7.970,00 euro	108	5.311,00 euro
snelheid >= 10	28	2.490,00 euro	26	2.320,00 euro
Eindtotaal	197	11.420,00 euro	146	8.446,00 euro

Er moet worden opgemerkt dat – om een relevante vergelijking toe te laten met het

verkeersveiligheidsgedrag van “alle weggebruikers” – de in de evaluatienota van de beheersovereenkomst De Lijn gehanteerde indicator “boete per x afgelegde km”, veel meer relevant is dan de absolute aantallen boetes.

Overzicht bedragen 2013 alle boeten incl. kosten:

	Antwerpen	Oost-Vlaanderen	Vlaams-Brabant	Limburg	West-Vlaanderen	De Lijn
Snelheid <10km/u	4.450	8.010	11.498	5.111	7.970	37.039
Snelheid >10km/u	4.918	780	6.693	2.035	2.490	16.916
Totaal snelheid	9.368	8.790	18.191	7.146	10.460	53.955
Andere	19.216	3.645	9.889	2.466	2.145	37.361
Aandeel De Lijn	26.887	9.383	16.597	7.530	11.350	71.747
Aandeel overtreder	1.697	3.053	11.483	2.082	1.255	19.569
Totaal	28.584	12.436	28.080	9.612	12.605	91.316

Over de graad van herhaling (recidive) worden geen data gecoördineerd verzameld. Eventuele recidives worden wel - op stelplaatsniveau, in het kader van de chauffeursbegeleiding – gedetecteerd en gepast opgevolgd.

- De volgende solidariteitsbijdragen werden betaald via de DmfA-aangifte. Deze aangifte wordt opgemaakt op het niveau VVM.

Jaar	Solidariteitsbijdrage VVM
2009	7.786,45 euro
2010	7.904,32 euro
2011	7.746,33 euro
2012	7.659,78 euro
2013	5.931,32 euro